

BCG-vaccination till barn som löper ökad risk att utsättas för tuberkulosmitta

Bakgrund

Screening av nyfödda för svår kombinerad immunbrist (SCID) infördes 1 juli 2019. Genom screening kan barn med detta tillstånd diagnostiseras och påbörja behandling snabbt efter födseln. Barn med SCID ska inte vaccineras med levande vaccin. Hittills har vaccination mot tuberkulos (TB) rekommenderats för vissa barn under nyföddhetsperioden på BB. I samband med att det blir möjligt att screena alla nyfödda för SCID blir det skäligt att avvakta med vaccination mot tuberkulos tills provresultatet är klart. Folkhälsomyndigheten rekommenderar därför att barn som i tidig ålder riskerar att utsättas för tuberkulosmitta och som får vaccineras med BCG-vaccin erbjuds vaccination mot tuberkulos vid 6 veckors ålder.

[Folkhälsomyndighetens rekommendation om BCG-vaccination](#)

[Rikshandboken BCG-vaccination](#)

Screening av nyfödda med svår kombinerad immunbrist (SCID)

Screeningen utförs på BB samtidigt med det så kallade PKU-provet. Om provsvar inte visar någon immunbristsjukdom kan barnet BCG-vaccineras vid 6 veckors ålder.

Provsvaret

För tester som ingår i det så kallade PKU-provet förmedlas inga negativa svar. Barn som får ett positivt screeningresultat för SCID kommer att erbjudas utredning på en av landets enheter för vård av barn med immunbristsjukdomar (immunbristenheter). Vid positivt svar kontaktar en av PKU-laboratoriets läkare den ansvariga barnläkaren på den immunbristenhet som barnet hör till. **Immunbristenheten kontaktar därefter familjen för att ge information och för att boka in ett återbesök för vidare utredning med provtagning.**

Barn med positivt provsvar

Om provet bekräftar diagnosen SCID **läggs barnet skyndsamt in på immunbristenheten** för att få vård i enlighet med upparbetade rutiner.

Behandling

I dag är stamcellstransplantation den enda botande behandlingen av SCID. Inför och efter transplantationen ges cellgifter och immun-hämmande medel. Detta gör patienten mycket infektionskänslig vilket innebär att patienten måste **hållas isolerad under lång tid både före, under och efter transplantationen.**

[Socialstyrelsen "Screening för svår kombinerad immunbrist" Rekommendationer och bedömningsunderlag](#)

Barnhälsovården

Av ovan förstås att barn med diagnostiserad SCID inte kan erhålla barnhälsovård på BVC förrän efter avslutad behandling. Barn kan ha blivit inskrivet på BVC innan diagnos men de initiala besöken på BVC innehåller inget som kan bedömas riskera barnets hälsa.

Vilka barn erbjuds BCG-vaccination vid 6 veckors ålder

Barn som enligt följande kriterier löper ökad risk att utsättas för TB-smitta rekommenderas BCG-vaccination:

- vid aktuellt fall i omgivningen (samråd med behandlande läkare angående eventuell primärprofylax till barnet före vaccination)
- om barnet **före** 6 månaders ålder ska resa till högriskområde med nära kontakt med lokalbefolkningen
- även i de fall då det finns risk att barnet inte kan nås för vaccination vid sex månaders ålder

Barn som uppfyller kriterierna ovan erbjuds vaccination på BVC vid 6 veckors ålder enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation.

Ansvar för bedömning

I samband med barnläkarundersökning på BB görs en bedömning om ett barn skall BCG-vaccineras. Detta ska dokumenteras i förlossningsvård 2 (FV2).

- När barnet skrivs ut från BB skickas FV2/remiss till det BVC som föräldrarna valt.
- BHV-sjuksköterskan/BHV-läkaren som ansvarar för barnets barnhälsovård bedömer vid vilken ålder vaccination skall ske.

[Riskländer WHO](#)

Vaccination

Innan BCG-vaccination bedöms varje barn individuell för att utesluta kontraindikation. Vaccinering sker på BVC och utförs av BHV-sjuksköterska/BHV-läkare.

[Rikshandboken När ska vaccination skjutas upp eller ställas in](#)

Nedan anges vilka BVC som och har erfarenhet av att BCG-vaccinera. Om möjligt samordnas vaccinationstillfälle till ett BVC som då vaccinerar barn från flera BVC i närområdet. Om kompetens att utföra BCG-vaccination saknas, där barnet får sin barnhälsovård, tas kontakt med det BVC som enligt överenskommelse mellan verksamhetscheferna har ett ansvar och erfarenhet att utföra BCG-vaccination.

Gästrikland	Utför vaccination
Vo Gävle	Andersbergs Familjecentral
Vo Västra Gästrikland	Sandvikens Familjecentral
Praktikertjänst Capio	BVC Hc City

Hälsingland	Utför vaccination
Vo Hudiksvall-Nordansting	BVC Hudiksvalls Hc
Hälsingeläkarna	BVC Bergsjö Hc
Vo Ljusdal	Familjecentrum Ljusdal
Vo Södra Hälsingland	Söderhamns Familjecentral BVC Arbrå Hc BVC Edsbyns Hc
Varvet Hudiksvall	BVC Hudiksvalls Hc
Doktorama	BVC Håstaholmens Hc BVC Söderhamnsfjärdens Hc
Aleris Bollnäs	Bollnäs Familjecentral

Vilka vaccin kan ges samtidigt

Tidpunkten för BCG vaccinering sammanfaller med vaccinering mot rotavirus. Det innebär inget hinder för att följa gängse rutin för rotavirusvaccination. Orala levande vacciner kan ges samma dag som andra vacciner eller med valfritt intervall. Exempel på vaccination schema se nedan [Barnvaccinationsprogrammet Vaccination mot rotavirus](#)

Vaccin	6 veckor	8 veckor	10 veckor	3 månader
BCG	x	-	-	-
Rotarix	x dos 1	-	(dos 2 kan ges)	x dos 2
Hexyon	-	-	-	x dos 1
Synflorix	-	-	-	x dos 1

Vaccin	6 veckor	8 veckor	10 veckor	3 månader
BCG	x	-	-	-
Rotarix	-	x dos 1	-	x dos 2
Hexyon	-	-	-	x dos 1
Synflorix	-	-	-	x dos 1